

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 2. joulukuuta 2016
(OR. en)

15151/16

Toimielinten välinen asia:
2016/0377 (COD)

ENER 421
IA 136
CODEC 1817

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	1. joulukuuta 2016
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2016) 862 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI riskeihin varautumisesta sähköalalla ja direktiivin 2005/89/EY kumoamisesta

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2016) 862 final.

Liite: COM(2016) 862 final

Bryssel 30.11.2016
COM(2016) 862 final

2016/0377 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

riskeihin varautumisesta sähköalalla ja direktiivin 2005/89/EY kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2016) 410}

{SWD(2016) 411}

{SWD(2016) 412}

{SWD(2016) 413}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Ehdotetun asetuksen tarkoituksena on varmistaa, että kaikki jäsenvaltiot ottavat käyttöön asianmukaisia välineitä, joilla ehkäistään sähkökriisitilanteita, varaudutaan niihin ja hallitaan niitä. Edes hyvin toimivilla markkinoilla ja hyvin toimivissa järjestelmissä erilaisista olosuhteista (esimerkiksi äärimmäisistä sääoloista, vihamielisistä hyökkäyksistä, mm. kyberhyökkäyksistä, tai polttoainepulasta) aiheutuvan sähkökriisin riskiä ei voida täysin sulkea pois. Lisäksi koska sähköjärjestelmät ovat yhteenliitettyjä, kriisitilanteilla on usein rajatylittäviä vaikutuksia. Jotkin olosuhteet (esimerkiksi pitkittynyt kova pakkanen tai hellealto) voivat vaikuttaa samaan aikaan useisiin jäsenvaltioihin, ja paikallisestikin alkaneiden tapahtumien vaikutukset voivat levitä nopeasti rajojen yli.

Tällä hetkellä jäsenvaltioiden toimintatavat kriisitilanteiden ehkäisemiseksi, niihin valmistautumiseksi ja niiden hallitsemiseksi ovat hyvin erilaisia. Kansallisissa säännöissä ja toimintatavoissa keskitytään yleensä ainoastaan kansalliseen tilanteeseen, eikä huomioon oteta tapahtumia maan rajojen toisella puolella. Euroopan maiden kansallisten lainsäädäntökehysten ja nykyisten toimintatapojen arviointi on osoittanut, että

- a) jäsenvaltiot arvioivat eri riskejä,
- b) jäsenvaltiot toteuttavat erilaisia toimenpiteitä kriisitilanteiden estämiseksi ja hallitsemiseksi, ja toimenpiteet käynnistetään eri ajankohtina¹,
- c) tehtävät ja vastuualueet ovat erilaisia, ja että
- d) ei ole yhtenäistä käsitystä siitä, mitä tilannetta on pidettävä kriisitilanteena.

Lisäksi jäsenvaltiot eivät juurikaan jaa keskenään tietoa eivätkä ole avoimia sähkökriisitilanteisiin valmistautumisesta ja näiden tilanteiden hallinnasta. Esimerkiksi huomattavaa, että niiden sähköjärjestelmiin voi kohdistua vakavia paineita lähikuukausina, jäsenvaltiot ryhtyvät usein toimiin siirtoverkonhaltijoiden kanssa, eivätkä ne tiedota asiasta järjestelmällisesti muille valtioille.

Tilanne johtuu sääntelyvajeesta. Nykyisessä EU:n säädöskehityksessä (direktiivit 2005/89/EY² ja 2009/72/EY³) asetetaan vain yleiset tavoitteet sähkön toimitusvarmuudelle ja jätetään jäsenvaltioiden päätettäväksi, kuinka tavoitteisiin pyritään. Vaikka säännöissä annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus toteuttaa varotoimenpiteitä kriisitilanteissa, niissä ei säädetä siitä, kuinka jäsenvaltioiden tulisi valmistautua näihin tilanteisiin tai hallita niitä.

¹ Ks. Kapasiteettimekanismeja koskevan toimialatutkinnan väliraportissa (C(2016) 2107 final) ja tämän asiakirjan liitteessä olevassa komission valmisteluasiakirjassa (SWD(2016) 119 final) esitetty analyysi.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/89/EY, annettu 18 päivänä tammikuuta 2006, sähkön toimitusvarmuuden ja infrastruktuuri-investointien turvaamiseksi toteutettavista toimenpiteistä (EUVL L 33, 4.2.2006, s. 22).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55).

Nykyinen lainsäädäntö ei enää kuvasta nykypäivän yhteenliitettyjen sähkömarkkinoiden todellisuutta, jossa useisiin jäsenvaltioihin vaikuttavien kriisitilanteiden todennäköisyys kasvaa.

Tämän ehdotuksen liitteenä olevassa vaikutustenarvioinnissa kartoitetut ongelmat voidaan tiivistää seuraavasti:

- 1) kriisisuunnitelmissa ja -toimissa keskitytään vain kansalliseen kontekstiin;
- 2) tietojen jakamisessa ja avoimuudessa on puutteita ja
- 3) yhteistä lähestymistapaa riskien yksilöimiseen ja arvioimiseen ei ole.

• **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotetulla asetuksella täydennetään säännöksiä, jotka annetaan samaan aikaan tarkistettavassa kolmannessa energiapaketissa⁴. Tarkistetulla kolmannella energiapaketilla pyritään kohentamaan sähkön sisämarkkinoiden toimintaa lisäämällä joustavuutta ja rajoittamalla tuotannon riittävyteen kohdennettujen tukien soveltamisalaa muun muassa koordinoitun Euroopan resurssien pitkän aikavälin riittävyysarvioinnin avulla. Sillä pyritään myös parantamaan verkon käyttövarmuutta kehittämällä siirtoverkonhaltijoiden välistä yhteistyötä alueellisella tasolla luomalla alueellisia käyttökeskuksia.

Ehdotetussa asetuksessa vahvistetaan, mitä jäsenvaltioiden tulisi tehdä kriisitilanteiden ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi ja kuinka niiden tulisi tehdä yhteistyötä tässä yhteydessä. Siinä säädetään yhteisistä riskinarviointimenetelmistä, lisätään toimien vertailukelpoisuutta ja avoimuutta varautumisvaiheessa ja sähkökriisin aikana sekä varmistetaan, että kriisitilanteessakin sähköä voidaan toimittaa sinne, missä sitä eniten tarvitaan. Siinä säädetään myös puitteista toimitusvarmuuteen liittyvien kysymysten järjestelmälliselle seurannalle sähköalan koordinoitiryhmän välityksellä. Sillä edistetään osaltaan tarkistettua kolmatta energiapaketia varmistamalla, että myös kriisitilanteissa ensisijaisina pidetään markkinapohjaisia toimenpiteitä ja markkinat voivat toimia mahdollisimman pitkään.

Ehdotetulla asetuksella korvataan sähkön toimitusvarmuutta koskeva direktiivi 2005/89/EY, jossa säädettiin hyvin väljästä kehyksestä tavoitteille, jotka jäsenvaltioiden oli määrä saavuttaa energian toimitusvarmuuden alalla, mutta jolla ei ollut juurikaan toiminnallista arvoa. Tämän vuoksi direktiivi kumotaan. Samalla kumotaan nykyisen kolmannen energiapaketin tietyt säännökset, muun muassa sähködirektiivin⁵ 4 artikla (jonka mukaan jäsenvaltioiden on seurattava toimitusvarmuutta kansallisten kertomusten kautta) ja 42 artikla (joka antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden toteuttaa 'suojatoimenpiteitä', jos energiemarkkinoilla ilmenee äkillinen kriisi).

---

⁴ Kolmas energiapaketti koostuu seuraavista säädöksistä: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 714/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 713/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55).

Asetuksen (EY) N:o 714/2009⁶ 6 artiklan nojalla hyväksytyissä verkkosäännöissä ja suuntaviivoissa vahvistetaan yhdenmukaistetut periaatteet, jotka koskevat reaaliaikaisten käyttövarmuusongelmien ennakoinniseksi tarvittavia käyttö- ja suunnitteluprosesseja. Asetusluonnoksessa näitä teknisiä sääntöjä täydennetään säätämällä hallinnollisista ja poliittisista mekanismeista, joiden avulla kansalliset viranomaiset voivat ehkäistä ja hallita kriisitilanteita yhteistyössä toistensa kanssa ja välttää samalla tarpeettoman puuttumisen markkinoihin ja siirtoverkonhaltijoiden tehtäviin.

Ehdotettu asetus perustuu etenkin *verkon käyttöä koskeviin suuntaviivoihin*⁷ ja *hätätilaa ja käytönpalautusta koskevaan verkkosääntöön*⁸, joissa annetaan teknisiä sääntöjä siitä, miten siirtoverkonhaltijoiden tulisi turvata verkon käyttövarmuus, myös hätätilanteissa. Sääntöjen avulla siirtoverkonhaltijoiden pitäisi voida käsitellä useimmat häiriöt tehokkaasti, mutta ne eivät sinällään takaa sitä, että jäsenvaltiot olisivat asianmukaisesti varautuneita ja pystyisivät hallitsemaan suuremman mittakaavan kriisitilanteita, etenkin sellaisia, jotka ulottuvat maiden rajojen yli ja edellyttävät usein hankalia päätöksiä (esim. sähkön toimituksen keskeyttämisestä).

Ehdotettu asetus on johdonmukainen kyberturvallisuuden ja elintärkeän infrastruktuurin aloilla voimassa olevan lainsäädännön kanssa. Kyberturvallisuuden osalta direktiivissä (EU) 2016/1148 (verkko- ja tietoturvadirektiivi)⁹ vahvistetaan yleiset säännöt, ja erityisiä sääntöjä annetaan tarkistetun sähköasetuksen mukaisesti mahdollisimman pian verkkosäännössä, jossa otetaan huomioon energijärjestelmien digitalisoinnista aiheutuvat uudet riskit. Ehdotetulla asetuksella täydennetään verkko- ja tietoturvadirektiiviä varmistamalla, että kyberturvallisuuspoikkeamat tunnistetaan asianmukaisesti riskiksi ja että niiden käsittelemiseksi toteutettavat toimenpiteet otetaan asianmukaisesti huomioon riskeihinvarautumissuunnitelmissa. Ehdotetulla asetuksella täydennetään myös neuvoston direktiiviä 2008/114/EY¹⁰, jolla vahvistettiin yhteinen menettely Euroopan elintärkeän infrastruktuurin (kuten sähkön tuotanto- ja siirtoinfrastruktuurien) määrittämiseksi ja suojaamiseksi terroristihyökkäyksiltä ja muilta fyysisiltä riskeiltä. Ehdotetussa asetuksessa keskitytään laajemmin siihen, kuinka koko sähköjärjestelmän häiriönsietokyky turvataan ja kriisitilanteita hallitaan silloin, kun ne ilmenevät.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotetulla asetuksella pyritään saavuttamaan energiaunionin keskeiset tavoitteet, jotka on määritelty joustavaa energiaunionia ja tulevaisuuteen suuntautuvaa ilmastonmuutospolitiikkaa koskevassa puitestrategiassa.

---

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 714/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 15).

⁷ Komission asetus (EU) .../..., annettu XXX, sähkön siirtoverkon käyttöä koskevista suuntaviivoista (EUVL [...]).

⁸ Komission asetus (EU) .../..., annettu XXX, sähköverkon hätätilaa ja käytönpalautusta koskevasta verkkosäännöstä (EUVL [...]).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1–30).

¹⁰ Neuvoston direktiivi 2008/114/EY, annettu 8 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, joka koskee tarvetta parantaa sen suojaamista (EUVL L 345, 23.12.2008, s. 75).

Ehdotettu asetus on lisäksi johdonmukainen energiayhteisön vahvistamista koskevan unionin tavoitteen kanssa. Koska sähkökriisitilanteet voivat laajeta unionin rajojen yli ja myös energiayhteisön maihin, unionin olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä energiayhteisön sopimuspuolten kanssa sähkökriisin ehkäisemiseksi, kriisiin varautumiseksi ja kriisin käsittelemiseksi, jotta varmistetaan tehokas kriisinhallinta laajemmalla Euroopan alueella.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotetussa asetuksessa ehdotetaan toimenpiteitä, joilla ehkäistään sähkökriisitilanteita EU:ssa, valmistaudutaan niihin ja käsitellään niitä. Siksi asetuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 194 artikla.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 194 artiklassa tunnustetaan, että tietynasteinen koordinaatio, avoimuus ja yhteistyö toimitusvarmuutta koskevassa jäsenvaltioiden politiikassa on tarpeen, jotta varmistetaan energiamarkkinoiden toimivuus ja toimitusvarmuus unionissa.

EU:n toimien tarve perustuu näyttöön siitä, että kansalliset lähestymistavat eivät johda parhaimpiin mahdollisiin toimenpiteisiin ja että ne itse asiassa kärjistävät kriisin vaikutuksia. Lisäksi kriisitilanteet ulottuvat usein kansallisten rajojen ulkopuolelle ja voivat suoraan tai välillisesti vaikuttaa useisiin jäsenvaltioihin. Kansallisia varautumis- ja rajoittamistoimia ei pitäisi määritellä puhtaasti kansallisella tasolla, koska niillä voi olla vaikutuksia naapurijäsenvaltion toimitusvarmuuteen ja/tai toimitushäiriöiden ratkaisemiseksi toteutettavien toimenpiteiden saatavuuteen.

EU:n sähkömarkkinoiden kasvava yhteenliittäminen edellyttää toimitusvarmuutta koskevien toimenpiteiden koordinoitua. Ilman tällaista koordinaatiota kansallisella tasolla toteutetut toimenpiteet vaarantavat todennäköisesti toimitusvarmuuden muissa jäsenvaltioissa tai EU:n tasolla. Vuoden 2012 pitkittyneen pakkasjakson kaltaiset tilanteet ovat osoittaneet, että koordinoitu toiminta ja yhteisvastuullisuus ovat olennaisia sen varmistamisessa, että sähköä on saatavilla siellä missä sitä eniten tarvitaan. Yhdessä maassa toteutetut toimenpiteet voivat aiheuttaa sähkökatkon riskejä naapurimaissa (esimerkiksi yhden maan yksipuolisella vientikieltopäätöksellä oli vakavia haitallisia vaikutuksia muiden maiden sähkö- ja kaasualoihin). Jäsenvaltioiden välinen koordinaatio voi toisaalta lisätä erilaisia ratkaisumahdollisuuksia.

Alueellisen yhteistyön kautta toteutettavien tehokkaampien ja edullisempien toimenpiteiden potentiaalia ei ole hyödynnetty kokonaan¹¹, ja tästä on haittaa EU:n kuluttajille.

---

¹¹ Nykyiset EU:n makroalueita koskevat strategiat ja Euroopan alueellinen yhteistyö edistävät alueellista yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä, mutta tämä alueellinen yhteistyö ei kata sähkökriisitilanteiden ehkäisemistä ja hallintaa.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotetun asetuksen tavoitteena on saada aikaan riittävä varautumisen taso kaikkialla Euroopassa, lisätä luottamusta ja yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä ja rajoittaa vaikutuksia, joita tällaisesta kriisistä aiheutuisi kuluttajille. Jotta tavoitteeseen päästäisiin, siinä säädetään yhteisistä säännöistä ja periaatteista, joita on noudatettava, sekä rajatylittävän yhteistyön mekanismeista. .

Ehdotuksessa ei kuitenkaan ehdoteta kokonaisvaltaista yhdenmukaistamista siten, että kaikki toimet määritettäisiin EU:n tasolla.

Alueellinen yhteistyö kaikissa jäsenvaltioissa on tarpeen, jotta voidaan korjata tämänhetkisen järjestelmän (jossa vapaaehtoinen yhteistyö rajoittuu siirtoverkonhaltijoihin) puutteita ja mahdollistetaan ongelmien ratkaiseminen alueellisella tasolla.

- **Toimintatavan valinta**

Sähkön toimitusvarmuutta koskevan direktiivin (alan keskeisin säädös) arviointi on osoittanut, että EU:n tasolla vahvistettujen periaatteiden täytäntöönpano jäsenvaltioissa on johtanut tilanteeseen, jossa eri puolilla EU:ta on käytössä hyvin erilaisia kansallisia sääntöjä ja käytänteitä.

Asetus on asianmukaisempi säädöstyypiksi, sillä sen avulla varmistetaan sähkökriisien ehkäisemiseksi, niihin varautumiseksi ja niiden käsittelemiseksi toteutettavien toimenpiteiden johdonmukainen ja avoin täytäntöönpano.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Komissio on arvioinut sähkön toimitusvarmuutta koskevan direktiivin tarkastelemalla sen toimivuutta viiden kriteerin perusteella: relevanssi, vaikuttavuus, tehokkuus, yhtenäisyys ja EU:n lisäarvo. Arvioinnin tulokset on otettu huomioon vaikutustenarvioinnin ongelmanmäärittelyssä. Keskeiset päätelmät voidaan tiivistää seuraavasti:

- Direktiivi on ollut tehoton, sillä se ei ole saavuttanut etenkin Euroopan toimitusvarmuuden parantamiseen liittyviä tavoitteitaan. Jotkin sen säännöksistä ovat jääneet jälkeen myöhemmän lainsäädännön (etenkin kolmannen energiapaketin ja TEN-E-asetuksen¹²) säännöksistä; toisaalta jäljellä on sääntelyaukkoja, jotka liittyvät etenkin kriisitilanteiden ehkäisemiseen ja hallitsemiseen.
- Direktiivin mukaiset toimet eivät enää ole relevantteja, sillä sen säännökset eivät enää vastaa toimitusvarmuutta koskevia tämänhetkisiä haasteita. Koska sähköjärjestelmät ovat entistä yhteenliitetynpiä, puhtaasti kansallisia toimenpiteitä ei enää voi pitää tarkoituksenmukaisena. Lisäksi

---

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 347/2003, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39).

- direktiivin lisäarvo on ollut hyvin vähäinen, sillä siinä luotiin yleiset puitteet, mutta jäsenvaltioille annettiin vapaus määrittellä omat toimitusvarmuutta koskevat norminsa.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Sähkön toimitusvarmuuteen liittyviin riskeihin varautumista koskevaan julkiseen kuulemiseen (15. heinäkuuta – 9. lokakuuta 2015) saatiin 75 vastausta muun muassa viranomaisilta, kansainvälisiltä organisaatioilta (Kansainvälinen energijärjestö), eurooppalaisilta elimiltä (energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER) ja sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto (Sähkö-ENTSO)) sekä merkittävimmiltä sidosryhmiltä (yrityksiltä ja yhdistyksiltä). Tarkoituksena oli koota sidosryhmien näkemyksiä etenkin siitä, kuinka jäsenvaltioiden tulisi valmistautua ja tehdä yhteistyötä toistensa kanssa sähkön toimitusvarmuutta koskevien riskien tunnistamiseksi ja hallinnoimiseksi. Kuulemisen keskeiset tulokset ja saadut vastaukset esitetään jäljempänä tiivistetysti. Ne ovat saatavilla myös komission verkkosivustolla¹³. Nämä eri näkemykset on otettu huomioon vaikutustenarvioinnissa.

Kuuleminen osoitti, että enemmistö vastaajista (yritykset, yhdistykset ja hallitukset) katsoo, että nykyinen oikeudellinen kehys (toimitusvarmuutta koskeva direktiivi) ei ole riittävä, jotta voitaisiin käsitellä Euroopan yhteenliitettyjen sähkömarkkinoiden keskinäisiä riippuvuuksia.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ehdotettu asetus ja vaikutustenarviointi laadittiin laajan aineiston pohjalta (ks. vaikutustenarvioinnin alaviitteet). Vaikutustenarviointia varten laadittiin myös katsaus sähkön toimitusvarmuuteen liittyviin riskeihin varautumista koskeviin nykyisiin kansallisiin sääntöihin ja käytänteisiin¹⁴.

Laatimisprosessin aikana ehdotuksen eri näkökohdista keskusteltiin jäsenvaltioiden ja asianomaisten sidosryhmien kanssa Euroopan sähköalan sääntelyfoorumin (3.–4. maaliskuuta 2016) ja sähköalan koordinoitiryhmän (16. marraskuuta 2015 ja 3. toukokuuta 2016) puitteissa.

- **Vaikutustenarviointi**

Vaikutustenarviointi tuki kaikkia ehdotettuja toimenpiteitä.

Sääntelyntarkastelulautakunta antoi myönteisen lausunnon 4. marraskuuta 2016.

Vaikutustenarvioinnissa tarkasteltiin neljää toimintavaihtoehtoa:

- 0+ parempi täytäntöönpano/täytäntöönpanon valvonta (muuhun kuin sääntelyyn perustuva toimintamalli);
- 1. vähimmäissäännöt, jotka jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön;

¹³ <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/public-consultation-risk-preparedness-area-security-electricity-supply>

¹⁴ <https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/DG%20ENER%20Risk%20preparedness%20final%20report%20May2016.pdf>

2. vähimmäissäännöt, jotka jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön, sekä alueellinen yhteistyö; ja
3. täydellinen yhdenmukaistaminen ja päätöksenteko alueellisella tasolla.

Vaihtoehtoa 0+ ei valittu, koska parempi täytäntöönpano ja täytäntöönpanon valvonta olisi turhaa, sillä nykyisessä lainsäädäntökehyksessä vahvistetaan ainoastaan yleisiä periaatteita ja annetaan jäsenvaltioille hyvin laaja harkintavalta niiden täytäntöönpanon suhteen.

Vaihtoehdossa 1 pyritään vertailukelpoisuuden ja avoimuuden lisäämiseen jäsenvaltioiden välillä riskeihin varautumisen alalla, mutta se ei vastaa rajatylittävän yhteistyön tehostamisen tarpeeseen.

Vaihtoehto 2 korjaa monia vaihtoehdon 1 puutteita ja tarjoaa vaikuttavamman ratkaisupaketin. Alueellisesti koordinoituilla suunnitelmilla varmistetaan etenkin se, että riskit kartoitetaan alueellisella tasolla ja otetaan käyttöön johdonmukaisia toimenpiteitä kriisitilanteiden ehkäisemiseksi ja hallinnoimiseksi.

Vaihtoehto 3 on erittäin tiukka lähestymistapa, jolla pyritään ratkaisemaan mahdollisia kriisejä yhdenmukaistamalla periaatteet kokonaisuudessaan ja määräämällä tapauskohtaisista ratkaisuista.

Suosittelavin vaihtoehto on vaihtoehto 2.

Vaihtoehtoa 2 tarkastellessa otettiin huomioon seuraavat vaikutukset:

1. Taloudelliset vaikutukset

Analyysin päätelmänä on, että tehostamalla alueellista koordinaatiota vaihtoehto 2 johtaa parempaan varautumiseen kriisitilanteiden varalta pienemmillä kustannuksilla. Simulaatioiden¹⁵ tulokset osoittavat, että hyvin integroidut markkinat ja alueellinen koordinaatio äärimmäisten sääolojen aikoina ovat olennaisen tärkeitä verkon ylikuormitusaikojen (korkea kulutus) käsittelemiseksi ja sähkön toimituskatkojen todennäköisyyden minimoimiseksi.

Ennen kaikkea on muistettava, että kansallisen tason lähestymistavassa ei oteta huomioon naapurimaiden osuutta kriisitilanteessa, kun taas alueellinen toimintamalli johtaa voimallaitosten parempaan hyödyntämiseen ja todennäköisemmin tehovajeen välttämiseen. Tätä mitataan toimitusvarmuutta kuvaavalla indikaattorilla "energiavajeen odotusarvo" (EENS), jolla tarkoitetaan sähkötukoksen vuoksi kuluttajille toimittamatta jäänyttä sähköä ilmaistuna prosenttiosuutena vuotuisesta kysynnästä. Jäsenvaltioiden yhteistyön myötä toimittamatta jääneen sähkön prosenttiosuus pienenee (EENS laskee ei yhteistyötä - skenaarion 0,36 prosentista 0,02 prosenttiin alueellisen yhteistyön myötä).

Tehostettu koordinaatio supistaisi verkon kokonaiskustannuksia, ja tällä voisi olla myönteisiä vaikutuksia kuluttajahintoihin. Jos kriisitilanteiden ehkäisemistä ja hallinnointia ei koordinoita, saatetaan sen sijaan menettää huomattavia mahdollisuuksia. Tuore tutkimus osoittaa, että Euroopan sähkömarkkinoiden integroitumisesta voitaisiin saada huomattavia etuja (12,5–40 miljardia euroa vuoteen 2030 mennessä). Summa pienenisi 3–7,5 miljardiin

---

¹⁵ Artelys (2016): *Study S16: Analysis revenue related risks for power producers*. Artelys (2016): *Study S4: Generation and System Adequacy Analysis*.

euroon, jos jäsenvaltiot toimisivat yksin pyrkiessään saavuttamaan sähkön toimitusvarmuutta koskevat tavoitteet.¹⁶

2. Keneen vaikutukset kohdistuisivat ja millä tavoin?

Vaihtoehdolla 2 on myönteisiä vaikutuksia koko yhteiskuntaan ja etenkin sähkön kuluttajiin, sillä sen avulla voidaan ehkäistä kriisitilanteita ja tarpeettomia ja suhteettomia sähkökatkoksia. Kriisien ehkäisemistä ja hallinnointia tehostetaan vaatimalla jäsenvaltioita tekemään tehokkaasti yhteistyötä ja ottamaan käyttöön välineitä toimitusvarmuuden seuraamiseksi sähköalan koordinoitiryhmän kautta.

Toimenpiteillä on myönteisiä vaikutuksia myös elinkeinoelämään, koska ne saavat avoimempaa ja vertailukelpoisempaa tietoa siitä, miten jäsenvaltiot varautuvat kriisitilanteisiin ja aikovat hallinnoida niitä. Tämä lisää oikeusvarmuutta sijoittajien, sähköntuottajien ja sähköpörssien sekä lyhytkestoisia kriisitilanteita hallinnoivien siirtoverkonhaltijoiden näkökulmasta.

Sidosryhmistä eniten vaikutuksia kohdistuu toimivaltaisiin viranomaisiin (esim. ministeriöt ja kansalliset sääntelyviranomaiset) sekä riskeihinvarautumissuunnitelmien valmistelusta vastaaviin toimijoihin (ks. jäljempänä viranomaisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi).

• Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen

Ehdotus saattaa lisätä hallinnollista taakkaa mutta vain rajoitetusti. Kansallisten viranomaisten on sovittava ennalta aluetasolla osasta riskeihinvarautumissuunnitelmiaan. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että alueellisempi lähestymistapa riskien arvioinnissa ja niihin varautumisessa on teknisesti ja oikeudellisesti toteuttamiskelpoinen, ja siitä on merkittäviä etuja kuluttajille ja koko taloudelle. Koska suunnitelmien alueelliset osat valmisteltaisiin käytännössä alueellisissa koordinoitikeskuksissa siirtoverkonhaltijoiden kesken, jäsenvaltioihin viranomaisiin kohdistuva lisätaakka olisi kokonaisuudessaan rajallinen, ja tästä yhteistyöstä¹⁷ saatavat käytännön edut kompensoisivat sen selvästi.

Alueellisen yhteistyön lisääntyminen antaa jäsenvaltioille myös mahdollisuuden luoda synergioita, oppia toisiltaan ja kehittää yhdessä parhaita toimintatapoja. Ajan kuluessa tämän pitäisi vähentää hallinnollista taakkaa.

Eurooppalaiset toimijat kuten komissio ja Sähkö-ENTSO antavat ohjausta ja helpottavat riskeihinvarautumis- ja riskienhallintaprosessia. Myös tämä vähentää jäsenvaltioihin kohdistuvia vaikutuksia.

Uutta elintä ei perusteta ja nykyiset velvoitteet virtaviivaistetaan. Esimerkiksi sähköalan koordinoitiryhmä on jo säännöllisesti kokoontuva olemassa oleva elin; nyt sen toimintaa tehostetaan antamalla sille tiettyjä tehtäviä. Lisäksi vähennetään jäsenvaltioiden raportointivelvollisuuksia (esim. kumoamalla sähködirektiivin 4 artiklan mukainen velvoite), ja EU-tason raportointi tapahtuu nykyisten raporttien ja raportointivelvollisuuksien

---

¹⁶ *Benefits of an integrated European energy market* (2013), BOOZ&CO.

¹⁷ Pohjoismaiset siirtoverkonhaltijat, sääntelyviranomaiset ja energiaviranomaiset tekevät yhteistyötä pohjoismaisessa valmiusfoorumissa (Nordic Contingency and Crisis Management Forum, NordBER). Yhteistyöhön sisältyy tiedonvaihto, yhteisiä työryhmiä ja valmiussuunnittelu koko pohjoismaisen energia-alan kesken, ja sillä täydennetään hätätilojen varalta tehtävää kansallista työtä ja siirtoverkonhaltijoiden yhteistyötä (www.nordber.org).

yhteydessä (esim. ACERin vuotuinen kertomus sähkön ja maakaasun sisämarkkinoiden seurannasta).

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ainoat tähän ehdotukseen liittyvät talousarviovaikutukset koskevat energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) resursseja. Nämä vaikutukset on kuvattu lainsäädäntöesitykseen liittyvässä rahoitus selvityksessä, joka on liitetty yhtä aikaa esitettävään komission ehdotukseen ACERin perustamisasetuksen uudelleenlaadinnasta.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Komissio valvoo sitä, miten jäsenvaltiot panevat täytäntöön ehdotetun asetuksen toimenpiteet. Se tarjoaa jäsenvaltioille tarvittaessa apua kansallisiin lainsäädäntöihin vaadittavien muutosten tekemisessä ja järjestää seminaareja kaikkien jäsenvaltioiden kanssa (esim. sähköalan koordinoitiryhmän kautta) tai kahdenvälisiä kokouksia riskeihinvarautumissuunnitelmien laatimiseen liittyen. Komissio käynnistää tarvittaessa SEUT-sopimuksen 258 artiklassa tarkoitetun menettelyn, jos jokin jäsenvaltio ei täytä unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa koskevaa velvollisuuttaan.

Lisäksi komissio seuraa jatkuvasti toimitusvarmuutta EU:ssa yhteistyössä sähköalan koordinoitiryhmän kanssa.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Asetusehdotus sisältää seuraavat osat:

1. Kriisien ennaltaehkäisyä koskevat yhteiset säännöt ja välineet rajatylittävän yhteistyön varmistamiseksi:
  - Jäsenvaltioiden olisi nimettävä toimivaltainen viranomainen, joka vastaa tässä asetuksessa säädettyjen tehtävien suorittamisesta, etenkin riskeihinvarautumissuunnitelman laatimisesta;
  - Jäsenvaltioiden on sidosryhmiä kuultuaan laadittava riskeihinvarautumissuunnitelmat, jotta sähkökriisitilanteisiin varauduttaisiin mahdollisimman hyvin ja tällaisia tilanteita hallittaisiin tehokkaasti niiden ilmetessä. Suunnitelmat olisi laadittava Sähkö-ENTSON ja jäsenvaltioiden kartoittamien sähkökriisiskenaarioiden perusteella, ja niissä olisi vahvistettava toimenpiteet, joita suunnitellaan tai toteutetaan skenaarioiden ennaltaehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi;
  - Ennen suunnitelman hyväksymistä toimivaltaisen viranomaisen olisi annettava sen luonnos kommentoitavaksi alueen toimivaltaisille viranomaisille ja sähköalan koordinoitiryhmälle. Kommentoinnin jälkeen lopullinen suunnitelma olisi toimitettava komissiolle ja julkaistava, ja sitä olisi ajantasaistettava joka kolmas vuosi, elleivät olosuhteet edellytä useammin toistuvaa ajantasaistamista;

- Suunnitelmien olisi koostuttava kahdesta osasta, joissa esitetään kansalliset toimenpiteet ja alueen jäsenvaltioiden kesken sovitut koordinoitujen toimenpiteiden toimenpiteet. Niissä olisi otettava huomioon jäsenvaltioiden erityispiirteet ja määriteltävä selkeästi toimivaltaisten viranomaisten tehtävät ja vastuualueet;
- Kaikkien suunnitelmiin sisältyvien toimenpiteiden olisi oltava selkeästi määriteltyjä, läpinäkyviä, oikeasuhteisia, syrjimättömiä ja todennettavissa olevia. Ne eivät saisi vaarantaa sähkön toimitusvarmuutta muissa jäsenvaltioissa tai koko unionissa; ja
- Suunnitelmiin tulisi sisältyä toimenpiteitä, joilla varmistetaan samanaikaisten kriisitilanteiden asianmukainen ehkäisy ja hallinta. Niistä on sovittava asianomaisella alueella ja niihin on sisällyttävä vähintään:
  - a) alueellisen kriisijohtajan tai kriisijohtoryhmän nimeäminen;
  - b) mekanismit tiedon jakamiseksi, tiedottamiseksi ja yhteistyön toteuttamiseksi alueella;
  - c) toimenpiteitä kriisin vaikutusten lieventämiseksi myös samanaikaisen kriisin tilanteessa (esim. alueelliset kuormienirrotussuunnitelmat tai muut keskinäistä avunantoa koskevat järjestelyt);
  - d) avunantoa koskeviin järjestelyihin liittyvät kustannusten korvausjärjestelmät; ja
  - e) menettelyt suunnitelmien vuotuisten testaamisten toteuttamiseksi.

2. Sähkökriisitilanteiden hallinta:

- Asetuksessa velvoitetaan jäsenvaltiot ilmoittamaan sähkökriisitilanteesta viipymättä naapurijäsenvaltioille ja komissiolle. Niiden on lisäksi annettava tietoja kriisin syistä, toteutetuista tai suunnitelluista toimenpiteistä sähkökriisin rajoittamiseksi ja mahdollisesta muiden jäsenvaltioiden avunannon tarpeesta.
- Jäsenvaltioiden on tiedotettava komissiolle ja sähköalan koordinoituryhmälle, jos niillä on erityistä, vakavaa ja luotettavaa tietoa siitä, että voi olla odotettavissa tapahtuma, joka todennäköisesti johtaa sähkön toimitustilanteen merkittävään heikentymiseen;
- Jäsenvaltioiden on toimittava ja tehtävä yhteistyötä yhteisvastuun hengessä sähkökriisitilanteisiin varautumiseksi ja niiden hallitsemiseksi tavoitteenaan varmistaa, että sähköä voidaan toimittaa korvausta vastaan sinne, missä sitä eniten tarvitaan; ja
- Sähkökriisin aikana jäsenvaltioiden on noudatettava toiminnassaan kaikkia sähkön sisämarkkinoiden sääntöjä. Muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä voidaan käyttää ainoastaan viimeisenä keinona, ja niiden on oltava välttämättömiä, oikeasuhteisia, syrjimättömiä ja tilapäisiä.

3. Toimitusvarmuutta kuvaavat indikaattorit ja riskinarvioinnit:

- Ehdotuksen mukaan Sähkö-ENTSO on kehitettävä menetelmät sähkökriisiskenaarioiden yksilöimiseksi alueellisella tasolla ottaen huomioon ainakin seuraavat riskit:
  - a) harvinaiset ja äärimmäiset luonnonuhkat;
  - b) onnettomuusuhkat, jotka ylittävät N-1-käyttövarmuuskriteerin¹⁸;
  - c) välillinen uhka, kuten polttoainepula; ja
  - d) vihamieliset hyökkäykset;
- Riskeihinvarautumissuunnitelmia valmistellessaan Sähkö-ENTSO ja jäsenvaltioiden tulisi käyttää näitä menetelmiä yksilöidäkseen merkityksellisimmät kriisiskenaariot; ja
- Sähkö-ENTSO on lisäksi kehitettävä menetelmät lyhyen aikavälin riittävyyden arvioimiseksi eli kausittaisia riittävyysennusteita sekä seuraavaan viikkoon saakka ulottuvia ja päivänsisäisiä tuotannon riittävyysennusteita varten. Kun ACER on hyväksynyt ne, jäsenvaltioiden ja Sähkö-ENTSO on olisi käytettävä niitä lyhyen aikavälin arvioissaan. Ehdotettu lyhyen aikavälin riittävyyden arviointi täydentää tarkistetussa sähköasetuksessa ehdotettua resurssien pitkän aikavälin riittävyysarviointia, ja sillä varmistetaan koordinoitu eurooppalainen riittävyysarviointi kapasiteettimekanismien tarpeen arvioimiseksi.

4. Arviointi ja seuranta:

- Läpinäkyvyyden turvaamiseksi sähkökriisin jälkeen jäsenvaltioiden, joita asia koskee, olisi tehtävä kriisistä ja sen vaikutuksista jälkiarviointi;
- Ehdotukseen sisältyy EU:n toimitusvarmuuden järjestelmällinen seuranta sähköalan koordinoitiryhmän kautta.

---

¹⁸ Sähkön siirtoverkon käyttöä koskevien suuntaviivojen mukaan 'N-1-kriteerillä' tarkoitetaan sääntöä, jonka mukaan elementit, jotka pysyvät toiminnassa siirtoverkonhaltijan vastuualueella vikatapahtuman jälkeen, pystyvät mukautumaan uuteen käyttötilanteeseen käyttövarmuusrajoja rikkomatta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

riskeihin varautumisesta sähköalalla ja direktiivin 2005/89/EY kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 194 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹⁹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²⁰,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unionin sähköala käy läpi perusteellista muutosta, joka merkitsee aikaisempaa hajautetumpia, useampien toimijoiden markkinoita, paremmin toisiinsa kytkeytyviä järjestelmiä ja uusiutuvan energian osuuden kasvua. Näiden muutosten vuoksi direktiivillä xxx / asetuksella xxx [*viittaus ehdotettuun sähködirektiiviin ja sähköasetukseen*] on tarkoitus kehittää unionin sähkön sisämarkkinoita koskevaa lainsäädäntöä siten, että voidaan varmistaa markkinoiden ja verkkojen paras mahdollinen toiminta yritysten ja kuluttajien hyödyksi.
- (2) Hyvin toimivat markkinat ja järjestelmät ovat toimitusvarmuuden paras taie. Edes hyvin toimivilla markkinoilla ja järjestelmissä (äärimmäisistä sääoloista, vihamielisistä hyökkäyksistä tai polttoainepulasta johtuvan) sähkökriisin riskiä ei voi täysin sulkea pois. Kriisitilanteiden seuraukset ulottuvat usein yli valtioiden rajojen. Paikallisestikin alkaneiden tapahtumien vaikutukset voivat levitä nopeasti yli rajojen. Eräiden äärimmäisten olosuhteiden, kuten kova pakkanen, helleaalto tai kyberhyökkäys, vaikutukset voivat kohdistua samanaikaisesti kokonaisille alueille.

---

¹⁹ EUVL C , , s. .

²⁰ EUVL C , , s. .

- (3) Koska sähkömarkkinat ja -järjestelmät ovat kytköksissä toisiinsa, kriisien ehkäisyn ja hallinnan ei voida katsoa kuuluvan pelkästään kansalliselle vastuulle. Tarvitaan yhteisiä sääntöjä ja koordinoituja menettelyjä sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot ja muut toimijat tekevät tehokasta yhteistyötä yli valtioiden rajojen avoimuuden ja yhteisvastuun hengessä.
- (4) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/89/EY²¹ säädetään tarvittavista toimenpiteistä, jotka jäsenvaltioiden olisi toteutettava sähkön yleisen toimitusvarmuuden turvaamiseksi. Monet kyseisen direktiivin säännöksistä on korvattu myöhemmin annetulla lainsäädännöllä. Tällaisia ovat erityisesti säännökset, jotka koskevat sitä, miten markkinat olisi järjestettävä riittävän kapasiteetin turvaamiseksi, miten siirtoverkonhaltijoiden olisi tehtävä yhteistyötä järjestelmän stabiiliuden varmistamiseksi²² sekä sitä, miten voidaan varmistaa, että käytössä on asianmukainen infrastruktuuri²³. Tässä asetuksessa käsitellään kriisien ehkäisemistä ja hallintaa sähköalalla.
- (5) Verkon käyttöä koskevat suuntaviivat²⁴ ja hätätilaa ja käytönpalautusta koskeva verkkosääntö²⁵ muodostavat yksityiskohtaiset ohjeet siitä, miten siirtoverkonhaltijoiden ja muiden alan toimijoiden olisi toimittava ja tehtävä yhteistyötä verkon käyttövarmuuden turvaamiseksi. Näillä teknisillä säännöillä on tarkoitus varmistaa, että useimmat sähköjärjestelmän häiriöt voidaan käsitellä tehokkaasti operatiivisella tasolla. Tässä asetuksessa keskitytään sähkökriiseihin, jotka voivat olla mittakaavaltaan ja vaikutuksiltaan laajempia. Siinä säädetään, mitä jäsenvaltioiden olisi tehtävä tällaisten tilanteiden ehkäisemiseksi ja mitä toimenpiteitä ne voivat toteuttaa, jos verkon käyttösäännöt eivät enää riitä. Kriisitilanteissakin on kuitenkin noudatettava verkon käyttöä koskevia sääntöjä täysimääräisesti.
- (6) Tällä asetuksella annetaan yhteiset säännöt sähkökriisien ehkäisemisestä, kriisitilanteisiin varautumisesta ja niiden hallinnasta. Tarkoituksena on lisätä avoimuutta varautumisvaiheessa ja sähkökriisin aikana sekä varmistaa, että kriisitilanteessakin sähköä voidaan toimittaa sinne, missä sitä eniten tarvitaan. Jäsenvaltioilta vaaditaan alueellisen tason yhteistyötä yhteisvastuun hengessä. Tässä asetuksessa vahvistetaan myös puitteet Euroopan toimitusvarmuuden tehokkaalle seurannalle sähköalan koordinoitiryhmän välityksellä. Tavoitteena on parantaa riskeihin varautumista ja vähentää varautumisesta aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi tällä asetuksella pyritään vahvistamaan energian sisämarkkinoita lisäämällä luottamusta jäsenvaltioissa sekä estämällä valtioiden epäasianmukainen puuttuminen kriisitilanteisiin ja erityisesti välttämällä rajat ylittävien sähkön siirtojen aiheutonta rajoittamista.

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/89/EY, annettu 18 päivänä tammikuuta 2006, sähkön toimitusvarmuuden ja infrastruktuuri-investointien turvaamiseksi toteutettavista toimenpiteistä (EUVL L 33, 4.2.2006, s. 22).

²² Viittaus tarkistettuun kolmanteen energiapakettiin.

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 347/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39).

²⁴ Komission asetukset (EU) .../..., annettu XXX, sähkön siirtoverkon käyttöä koskevista suuntaviivoista (EUVL [...]).

²⁵ Komission asetukset (EU) .../..., annettu XXX, sähköverkon hätätilaa ja käytönpalautusta koskevasta verkkosäännöstä (EUVL [...]).

- (7) Verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuutta koskevassa direktiivissä (verkko- ja tietoturvadirektiivi)²⁶ vahvistetaan yleiset säännöt ja erityisiä sääntöjä annetaan verkkosäännössä [*ehdotetun sähköasetuksen*] mukaisesti. Tällä asetuksella täydennetään verkko- ja tietoturvadirektiiviä ja varmistetaan, että kyberturvallisuuspoikkeamat tunnistetaan asianmukaisesti riskiksi ja että niiden käsittelemiseksi toteutettavat toimenpiteet otetaan asianmukaisesti huomioon riskeihinvarautumissuunnitelmissa.
- (8) Neuvoston direktiivissä 2008/114/EY²⁷ säädetään prosessista, jolla pyritään parantamaan yksilöityjen eurooppalaisten kriittisten infrastruktuurien, muun muassa tiettyjen sähköinfrastruktuurien, suojaamista unionissa. Direktiivi 2008/114/EY auttaa yhdessä tämän asetuksen kanssa luomaan kokonaisvaltaisen lähestymistavan energiaturvallisuuteen unionissa.
- (9) Unionin pelastuspalvelumekanismista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 1313/2013/EU²⁸ veloitetaan jäsenvaltiot laatimaan riskinarviointeja kansallisella tai asianmukaisella paikallisella tasolla joka kolmas vuosi sekä kehittämään ja parantamaan katastrofien riskinhallintasuunniteluaan. Tässä asetuksessa säädettyjen riskien ehkäisemistä, niihin varautumista ja niiden hallinnan suunnittelua koskevien erityisten toimien olisi oltava yhdenmukaisia päätöksen N:o 1313/2013 mukaisesti vaadittujen laajempien, useita riskejä kattavien kansallisten riskinarviointien kanssa.
- (10) Sähkökriisien ehkäisemisen, niitä koskevien tietojen vaihtamisen ja kriisien jälkiarvioinnin helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi nimettävä yksi toimivaltainen viranomainen yhteyspisteeksi. Tämä voi olla jo olemassa oleva tai uusi yksikkö.
- (11) Yhteinen lähestymistapa kriisien ehkäisyyn ja hallintaan edellyttää ennen muuta, että jäsenvaltiot käyttävät samoja menetelmiä ja määritelmiä energian toimitusvarmuuteen liittyvien riskien yksilöimiseksi ja kykenevät tosiasiallisesti vertaamaan omaa ja naapurimaidensa suoriutumista tällä alalla. Asetuksessa esitetään kaksi indikaattoria, joilla seurataan sähkön toimitusvarmuutta unionissa: energiavajeen odotusarvo (EENS), joka ilmaistaan gigawattitunteina vuodessa, ja tehovajeen odotusarvo (LOLE), joka ilmaistaan tunteina vuodessa. Nämä indikaattorit ovat osa Euroopan resurssien riittävyysarviointia, jonka sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto (Sähkö-ENTSO) toteuttaa [*ehdotetun sähköasetuksen 19 artiklan*] mukaisesti. Sähköalan koordinoitiryhmä toteuttaa toimitusvarmuuden säännöllistä seurantaa näillä indikaattoreilla saatujen tulosten perusteella. Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston, jäljempänä 'virasto', olisi myös käytettävä näitä indikaattoreita raportoidessaan jäsenvaltioiden suoriutumisesta toimitusvarmuuden alalla [*ehdotetun viraston perustamisasetuksen 16 artiklan*] mukaisissa vuotuisissa sähkömarkkinoiden seurantakertomuksissaan.

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1–30).

²⁷ Neuvoston direktiivi 2008/114/EY, annettu 8 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, joka koskee tarvetta parantaa sen suojaamista (EUVL L 345, 23.12.2008, s. 75).

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 24).

- (12) Koska kriisitilanteessa jäsenvaltioiden välistä luottamusta lisää riskinarviointien johdonmukaisuus, sen varmistamiseksi tarvitaan yhteistä lähestymistapaa riskiskenaarioiden yksilöimiseen. Sen vuoksi Sähkö-ENTSON olisi kehitettävä yhteiset menetelmät riskien tunnistamiseksi yhteistyössä viraston kanssa siten, että Sähkö-ENTSO ehdottaa menetelmiä ja virasto hyväksyy ne.
- (13) Sähkö-ENTSON olisi laadittava säännöllisesti näiden yhteisten menetelmien pohjalta alueelliset kriisiskenaariot ja pidettävä ne ajan tasalla sekä yksilöitävä kullekin alueelle tyypillisimmät riskit, kuten äärimmäiset sääolot, luonnonkatastrofit, polttoainepula tai vihamieliset hyökkäykset. Kaasupulan kriisiskenaariota tarkasteltaessa kaasun toimitushäiriön riski olisi arvioitava käyttäen kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston [*ehdotetun kaasunsaannin turvaamista koskevan asetuksen*]kaasunsaannin turvaamista koskevan asetuksen 6 artiklan 6 kohdan mukaisesti laatimia kaasuntoimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaarioita. Jäsenvaltioiden olisi laadittava ja päivitettävä kansalliset kriisiskenaarionsa tältä pohjalta periaatteessa joka kolmas vuosi. Skenaarioiden olisi tarjottava perusta riskeihin varautumista koskeville suunnitelmille. Kansallisen tason riskejä yksilöidessään jäsenvaltioiden olisi myös kuvailtava riskit, joita niiden mielestä voi liittyä toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisen infrastruktuurin omistukseen, ja tällaisten riskien käsittelemiseksi mahdollisesti toteutetut toimenpiteet (esimerkiksi yleinen tai alakohtainen lainsäädäntö investointien seulonnasta, tiettyjä osakkeenomistajia koskevat erityisoikeudet, jne.) sekä tiedot siitä, miksi ne pitävät tällaisia toimenpiteitä perusteltuina.
- (14) Alueellisen lähestymistavan riskiskenaarioiden yksilöimiseen ja riskien ehkäisyä ja rajoittamista koskevien toimenpiteiden kehittämiseen pitäisi tarjota merkittäviä etuja toimenpiteiden tehokkuuden ja resurssien parhaan mahdollisen käytön kannalta. Lisäksi koordinoitu ja ennalta sovittu lähestymistapa varmistaa samanaikaisen sähkökriisin tapauksessa johdonmukaisen reagoinnin ja vähentää sellaisten kielteisten heijastusvaikutusten riskiä, joita puhtaasti kansallisilla toimilla voisi olla naapurijäsenvaltioihin. Sen vuoksi tässä asetuksessa edellytetään jäsenvaltioiden tekävän yhteistyötä alueellisesti.
- (15) Kuten [*ehdotetussa sähköasetuksessa*] todetaan, alueellisten käyttökeskusten olisi arvioitava säännöllisesti merkityksellisiä riskejä, sillä niille kuuluu tällaisten tilanteiden operatiivinen hallinta. Jotta voidaan varmistaa, että ne voivat suorittaa tehtävänsä tehokkaasti ja toimia läheisessä yhteistyössä alan kansallisten viranomaisten kanssa laajamittaisten häiriöiden ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi, tämän asetuksen mukaisesti vaaditun alueellisen yhteistyön olisi perustuttava teknisen tason alueellisiin yhteistyörakenteisiin eli saman alueellisen käyttökeskuksen jakavien jäsenvaltioiden ryhmiin.
- (16) [*Ehdotetussa sähköasetuksessa*] säädetään yhteisistä menetelmistä Euroopan resurssien riittävyyden arvioimiseksi keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (seuraavien 10 vuoden aikavälillä ja seuraavan vuoden aikavälillä), jotta voidaan varmistaa, että jäsenvaltioiden päätökset mahdollisista investointitarpeista tehdään avoimelta ja yhteisesti hyväksytyltä pohjalta. Tällä arvioinnilla on eri tarkoitus kuin lyhyen aikavälin riittävyysarvioinneilla, joita käytetään mahdollisten riittävyyteen liittyvien ongelmien havaitsemiseksi lyhyellä aikajänteellä. Tällaisia ovat varsinkin kausittaiset näkymät (seuraavat kuusi kuukautta) sekä seuraavan viikon ja päivänsisäiset riittävyysarviointit. Lyhyen aikavälin arvioiden osalta tarvitaan yhteistä

lähestymistapaa siihen, miten mahdolliset riittävyyteen liittyvät ongelmat voidaan havaita. Sähkö-ENTSO:n on määrä esittää talvi- ja kesänäkymät, joilla varoitetaan jäsenvaltioita ja siirtoverkonhaltijoita toimitusvarmuuteen liittyvistä riskeistä, joita voi ilmetä seuraavien kuuden kuukauden aikana. Jotta näitä näkymiä voitaisiin parantaa, niiden olisi perustuttava yhteisiin todennäköisyyspohjaisiin menetelmiin, joita ehdottaa Sähkö-ENTSO ja jotka hyväksyy virasto. Jotta voidaan tukea alueellista lähestymistapaa riskien arviointiin, Sähkö-ENTSO:n olisi voitava siirtää kausittaisiin näkymiin liittyviä tehtäviä alueellisille käyttökeskuksille.

- (17) Siirtoverkonhaltijoiden ja alueellisten käyttökeskusten olisi sovellettava kausittaisten näkymien laatimisessa käytettäviä menetelmiä tehdessään muunlaisia lyhyen aikavälin riskinarviointeja eli sähkön siirtoverkon käyttöä koskevista suuntaviivoista annetussa asetuksessa säädettyjä tuotannon riittävyysennusteita seuraavaan viikkoon saakka sekä päivänsisäisesti.
- (18) Jotta voidaan varmistaa yhteinen lähestymistapa kriisien ennaltaehkäisyyn ja hallintaan, kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi laadittava sidosryhmiä kuultuaan suunnitelma riskeihin varautumiseksi. Suunnitelmissa olisi esitettävä tehokkaat, oikeasuhteiset ja syrjimättömät toimenpiteet kaikkien yksilöityjen kriisiskenaarioiden käsittelemiseksi. Suunnitelmien olisi oltava läpinäkyviä erityisesti suhteessa siihen, millä edellytyksillä voidaan toteuttaa muita kuin markkinatoimenpiteitä kriisitilanteisiin puuttumiseksi. Kaikkien suunniteltujen muiden kuin markkinatoimenpiteiden olisi oltava tässä asetuksessa annettujen sääntöjen mukaisia.
- (19) Suunnitelmien olisi koostuttava kahdesta osasta, joissa esitetään kansalliset toimenpiteet ja alueen jäsenvaltioiden kesken sovitut alueelliset toimenpiteet. Alueellisia toimenpiteitä tarvitaan erityisesti samanaikaisen kriisin tapauksessa, jolloin koordinoitulla ja ennalta sovitulla lähestymistavalla varmistetaan johdonmukainen reagointi ja vähennetään kielteisten heijastusvaikutusten riskiä. Suunnitelmissa olisi otettava huomioon jäsenvaltioiden erityispiirteet ja määriteltävä selkeästi toimivaltaisten viranomaisten tehtävät ja vastuualueet. Kansallisissa toimenpiteissä olisi otettava kaikilta osin huomioon sovitut alueelliset toimenpiteet ja hyödynnettävä täysimääräisesti alueellisen yhteistyön tarjoamat hyödyt. Suunnitelmien olisi oltava luonteeltaan teknisiä ja operatiivisia, ja niillä olisi voitava auttaa ehkäisemään sähkökriisi tai sen laajentuminen sekä lievittämään sen vaikutuksia.
- (20) Suunnitelmat olisi saatettava säännöllisesti ajan tasalle. Sen varmistamiseksi, että suunnitelmat ovat aina ajan tasalla ja toimivia, kunkin alueen toimivaltaisten viranomaisten olisi järjestettävä yhteistyössä alueellisten käyttökeskusten kanssa vuotuisia simulaatioita suunnitelmien toimivuuden testaamiseksi.
- (21) Suunnitelmien valmistelua ja asianomaisten alueen muiden jäsenvaltioiden sekä sähköalan koordinoitiryhmän kuulemista olisi helpotettava mallien avulla. Alueella ja sähköalan koordinoitiryhmän välityksellä tapahtuvalla kuulemisella olisi varmistettava, että jossakin jäsenvaltiossa tai jollakin alueella toteutetut toimenpiteet eivät vaaranna toimitusvarmuutta muissa jäsenvaltioissa tai muilla alueilla.
- (22) Kriisitilanteessa tiedonvaihto on välttämätöntä toimien koordinoimiseksi ja avunannon kohdentamiseksi varmistamiseksi. Sen vuoksi tässä asetuksessa veloitetaan jäsenvaltiot ilmoittamaan sähkökriisistä viipymättä naapurijäsenvaltioille ja komissiolle. Niiden

olisi lisäksi annettava tietoja kriisin syistä, toteutetuista tai suunnitelluista toimenpiteistä sähkökriisin rajoittamiseksi ja mahdollisesta muiden jäsenvaltioiden avunannon tarpeesta. Jos avunanto ulottuu sähköön toimitusvarmuutta laajemmalle, sovellettava lainsäädäntökehys on unionin pelastuspalvelumekanismi.

- (23) On tärkeää helpottaa viestintää ja tietoisuutta jäsenvaltioiden välillä silloin, kun niillä on erityistä, vakavaa ja luotettavaa tietoa siitä, että voi olla odotettavissa tapahtuma, joka todennäköisesti johtaa sähköön toimitustilanteen merkittävään heikentymiseen. Tällaisessa tilanteessa jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava asiasta komissiolle ja sähköalan koordinoitiryhmälle viipymättä ja annettava erityisesti tiedot tilanteen heikentymisen syistä, suunnitelluista toimenpiteistä sähkökriisin ehkäisemiseksi ja mahdollisesta muiden jäsenvaltioiden avunannon tarpeesta.
- (24) Sähkökriisin tpahtuessa jäsenvaltioiden olisi avustettava toisiaan yhteisvastuun hengessä ja varmistettava, että sähköä toimitetaan sinne, missä sitä eniten tarvitaan. Tämän yhteistyön olisi perustuttava ennalta sovittuihin toimenpiteisiin, jotka vahvistetaan riskeihinvarautumissuunnitelmissa. Yhteistyöstä sopiessaan jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon sosiaaliset ja taloudelliset tekijät, kansalaisten turvallisuus mukaan lukien, sekä oikeasuhteisuus. Jäsenvaltioita kehoitetaan jakamaan parhaita toimintatapoja ja keskustelemaan sähköalan koordinoitiryhmässä mahdollisista yhteistyö- ja yhteisvastuujärjestelyistä, korvausmekanismit mukaan lukien. Komissio voi auttaa alueellisesti koordinoitujen toimenpiteiden valmistelussa alueella, jota asia koskee.
- (25) Tällä asetuksella on tarkoitus mahdollistaa sähkökriisitilanteissa sähköalan yrityksille ja asiakkaille [*ehdotetussa sähködirektiivissä ja sähköasetuksessa*] säädettyjen markkinamekanismien käyttö niin pitkään kuin mahdollista. Sisämarkkinoita ja verkon käyttöä koskevia sääntöjä olisi noudatettava myös kriisitilanteissa. Tämä tarkoittaa sitä, että muihin kuin markkinatoimenpiteisiin, kuten pakotettuun kuormien irtikytkentään, tai markkinoiden tavanomaisen toiminnan ulkopuolisiin ylimääräisiin toimituksiin olisi turvauduttava vasta viimeisenä keinona, kun kaikki markkinoiden tarjoamat mahdollisuudet on käytetty. Sen vuoksi kuormien pakotettua irtikytkentää saa käyttää vasta, kun kaikki vapaaehtoisen kuormien irtikytkennän mahdollisuudet on käytetty. Lisäksi kaikkien mahdollisesti käytettävien muiden kuin markkinatoimenpiteiden olisi oltava tarpeellisia, oikeasuhteisia, syrjimättömiä ja tilapäisiä.
- (26) Läpinäkyvyyden turvaamiseksi sähkökriisin jälkeen jäsenvaltioiden, joita asia koskee, olisi tehtävä kriisistä ja sen vaikutuksista jälkiarviointi ja velvoitettava myös kansallinen sääntelyviranomaisensa osallistumaan siihen. Tällaisessa arvioinnissa olisi otettava huomioon muun muassa toteutettujen toimenpiteiden tehokkuus ja oikeasuhteisuus sekä niiden taloudelliset kustannukset. Siinä olisi käsiteltävä myös valtioiden rajat ylittäviä näkökohtia, kuten toimenpiteiden vaikutus muihin jäsenvaltioihin ja niiltä saatu apu.
- (27) Läpinäkyvyysvelvoitteilla olisi varmistettava, että kaikki kriisitilanteiden ehkäisemiseksi tai hallitsemiseksi toteutetut toimenpiteet noudattavat sisämarkkinasääntöjä ja niitä yhteistyön ja yhteisvastuun periaatteita, joihin energiaunioni perustuu.

- (28) Sähköalan koordinoitiryhmä perustettiin vuonna 2012 foorumiksi tietojen vaihtamiselle ja jäsenvaltioiden yhteistyön edistämiseksi erityisesti toimitusvarmuuden alalla²⁹. Tällä asetuksella vahvistetaan sen roolia. Ryhmälle kuuluu erityisiä tehtäviä, jotka liittyvät etenkin riskeihinvarautumissuunnitelmien laatimiseen, ja sillä on keskeinen asema seurattaessa jäsenvaltioiden suoritumista sähkön toimitusvarmuuden alalla sekä parhaiden toimintatapojen kehittämisessä tältä perustalta.
- (29) Sähkökriisi voi laajeta unionin rajojen yli myös energiayhteisön maihin. Jotta voidaan varmistaa tehokas kriisinhallinta jäsenvaltioiden ja energiayhteisön sopimuspuolten välisillä rajoilla, unionin olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä sopimuspuolten kanssa sähkökriisin ehkäisemiseksi, kriisiin varautumiseksi ja kriisin käsittelemiseksi.
- (30) Jotta unioni voisi sähköalan riskeihin varautumisen osalta reagoida muuttuviin olosuhteisiin nopeasti, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan riskeihinvarautumissuunnitelmien malleja. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (31) Jäsenvaltiot eivät voi omilla toimillaan riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli turvata mahdollisimman toimivaa ja tehokasta riskeihin varautumista unionissa. Toimien vaikutusten ja laajuuden vuoksi tavoite voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Unioni voi sen vuoksi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (32) Direktiivi 2005/89/EY olisi kumottava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU YLEISET SÄÄNNÖKSET

I artikla **Kohde**

Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt jäsenvaltioiden yhteistyöstä sähkökriisien ehkäisemiseksi, niihin varautumiseksi ja niiden käsittelemiseksi yhteisvastuun ja avoimuuden hengessä ja ottaen kaikilta osin huomioon kilpailuun perustuvien sähkön sisämarkkinoiden vaatimukset.

---

²⁹ Komission päätös, annettu 15 päivänä marraskuuta 2012, sähköalan koordinoitiryhmän perustamisesta (2012/C 353/02), EUVL C 353, 17.11.2012, s. 2.

2 artikla Määritelmät

1. Tässä asetuksessa sovelletaan [ehdotetun sähködirektiivin] sähködirektiivin 2 artiklassa ja [ehdotetun sähköasetuksen] sähköasetuksen 2 artiklassa vahvistettuja määritelmiä.
2. Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan:
  - a) 'sähkön toimitusvarmuudella' sähköjärjestelmän kykyä taata keskeytymättömät sähkötoimitukset kuluttajille selkeästi määritellyn suoritusasteen mukaisesti;
  - b) 'sähkökriisillä' olemassa olevaa tai välittömästi uhkaavaa tilannetta, jossa on merkittävä pula sähköstä tai sähkön toimittaminen loppukuluttajille on mahdotonta;
  - c) 'samanaikaisella kriisillä' sähkökriisiä, joka vaikuttaa useampaan kuin yhteen jäsenvaltioon samanaikaisesti;
  - d) 'kriisijohtajalla tai kriisijohtoryhmällä' henkilöä, henkilöiden ryhmää tai instituutiota, jonka tehtävänä on toimia yhteyspisteenä ja koordinoita tiedonkulkua sähkökriisin aikana;
  - e) 'muulla kuin markkinatoimenpiteellä' mitä tahansa sellaista tarjonta- tai kysyntäpuolen toimenpidettä sähkökriisin torjumiseksi, joka poikkeaa markkinasäännöistä tai kaupallisista sopimuksista;
  - f) 'alueella' jäsenvaltioiden ryhmää, jolla on sama, [ehdotetun sähköasetuksen]sähköasetuksen 33 artiklan mukaisesti perustettu alueellinen käyttökeskus.

3 artikla Toimivaltainen viranomainen

1. Kunkin jäsenvaltion on niin pian kuin mahdollista ja viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä: kolme kuukautta tämän asetuksen voimaantulosta] nimettävä kansallinen valtion viranomainen tai sääntelyviranomainen toimivaltaiseksi viranomaiseksi, joka vastaa tässä asetuksessa säädettyjen tehtävien suorittamisesta. Toimivaltaisten viranomaisten on tämän asetuksen soveltamiseksi tehtävä yhteistyötä keskenään.
2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava viipymättä komissiolle toimivaltaisen viranomaisen nimi ja yhteystiedot heti, kun tällainen viranomainen on nimetty.

II LUKU RISKINARVIOINTI

4 artikla

Toimitusvarmuuden arviointi

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki sähkön toimitusvarmuuteen liittyvät riskit arvioidaan tässä asetuksessa ja [ehdotetun sähköasetuksen] sähköasetuksen 18 artiklassa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Tässä tarkoituksessa niiden on tehtävä yhteistyötä Sähkö-ENTSON ja alueellisten käyttökeskusten kanssa.

5 artikla

Menetelmät sähkökriisiskenaarioiden yksilöimiseksi alueellisella tasolla

1. Sähkö-ENTSON on annettava viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä: kaksi kuukautta tämän asetuksen voimaantulosta] virastolle ehdotus menetelmiksi, joilla voidaan yksilöidä merkityksellisimmät sähkökriisiskenaariot alueellisella tasolla.
2. Kriisiskenaarioiden yksilöinnin on perustuttava vähintään seuraaviin riskeihin:
  - a) harvinaiset ja äärimmäiset luonnonuhkat;
  - b) onnettomuusuhkat, jotka ylittävät N-1-käyttövarmuuskriteerin;
  - c) välillinen uhka, kuten polttoainepula;
  - d) vihamielinen hyökkäys.
3. Ehdotettuihin menetelmiin on sisällyttävä vähintään seuraavat osatekijät:
  - a) kaikkien merkityksellisten kansallisten ja alueellisten olosuhteiden huomioon ottaminen;
  - b) riskien vuorovaikutus ja vastaavuussuhteet yli rajojen;
  - c) samanaikaisen kriisin skenaarioiden simulointi;
  - d) riskien luokittelu niiden vaikutuksen ja todennäköisyyden mukaan.

Kun Sähkö-ENTSO tarkastelee 2 kohdan c alakohdan tarkoitettujen riskien yksilöinnin yhteydessä kaasun toimitushäiriön riskejä, sen on käytettävä kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston [ehdotetun kaasunsaannin turvaamista koskevan asetuksen] kaasunsaannin turvaamista koskevan asetuksen 6 artiklan 6 kohdan mukaisesti laatimia kaasuntoimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaarioita.

4. Ennen ehdotettujen menetelmien esittämistä Sähkö-ENTSON on kuultava vähintään toimialaa ja kuluttajajärjestöjä, jakeluverkonhaltijoita, kansallisia

sääntelyviranomaisia ja muita kansallisia viranomaisia. Sähkö-ENTSO:n on otettava kuulemisen tulokset asianmukaisesti huomioon.

5. Viraston on hyväksyttävä menetelmiä koskeva ehdotus tai muutettava sitä kahden kuukauden kuluessa ehdotuksen vastaanottamisesta. Jos virasto muuttaa ehdotusta, sen on kuultava Sähkö-ENTSOa ennen kuin se hyväksyy muutetun version ja sen jälkeen julkaistava se verkkosivustollaan.
6. Sähkö-ENTSO:n on ajantasaistettava ja kehitettävä menetelmiä säännöllisesti ja 1–5 kohdan mukaisesti. Virasto tai komissio voi pyytää tällaista ajantasaistamista tai kehittämistä esittämällä asianmukaiset perustelut. Sähkö-ENTSO:n on esitettävä virastolle luonnos ehdotetuiksi muutoksiksi kuuden kuukauden kuluessa pyynnöstä. Viraston on kahden kuukauden kuluessa luonnoksen vastaanottamisesta muutettava sitä tai hyväksyttävä se ja julkaistava se verkkosivustollaan.

6 artikla

Sähkökriisiskenaarioiden yksilöiminen alueellisella tasolla

1. Sähkö-ENTSO:n on [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä: kymmenen kuukautta tämän asetuksen voimaantulosta] mennessä yksilöitävä 5 artiklan mukaisesti hyväksytyt menetelmiä käyttäen kullekin alueelle merkityksellisimmät sähkökriisiskenaariot. Se voi siirtää alueellisten kriisiskenaarioiden yksilöimiseen liittyviä tehtäviä alueellisille käyttökeskuksille.
2. Sähkö-ENTSO:n on kuultava sähköalan koordinoitiryhmää yksilöidyistä alueellisista sähkökriisiskenaarioista.
3. Sähkö-ENTSO:n on ajantasaistettava skenaariot joka kolmas vuosi, elleivät olosuhteet edellytä useammin toistuvaa ajantasaistamista.

7 artikla

Sähkökriisiskenaarioiden yksilöiminen kansallisella tasolla

1. Jäsenvaltioiden on [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä: kymmenen kuukautta tämän asetuksen voimaantulosta] mennessä yksilöitävä kansallisella tasolla merkityksellisimmät sähkökriisiskenaariot.
2. Kriisiskenaariot on yksilöitävä vähintään 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen riskien perusteella, ja niiden on oltava yhdenmukaisia 6 artiklan mukaisesti yksilöityjen alueellisten skenaarioiden kanssa. Jäsenvaltioiden on ajantasaistettava skenaariot joka kolmas vuosi, elleivät olosuhteet edellytä useammin toistuvaa ajantasaistamista.
3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä: kymmenen kuukautta tämän asetuksen voimaantulosta] sähköalan koordinoitiryhmälle ja komissiolle mahdollisista riskeistä, joita niiden mielestä voi liittyä toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisen infrastruktuurin omistukseen, sekä toimenpiteistä, joita on toteutettu tällaisten riskien torjumiseksi tai rajoittamiseksi sekä tiedot siitä, miksi tällaisia toimenpiteitä pidetään tarpeellisina ja oikeasuhteisina.

8 artikla

Menetelmät lyhyen aikavälin riittävyyden arvioimiseksi

1. Sähkö-ENTSON on esitettävä viimeistään [*julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä: kaksi kuukautta tämän asetuksen voimaantulosta*] virastolle ehdotus menetelmiksi, joilla arvioidaan lyhyen aikavälin riittävyyttä eli kausittaista riittävyyttä sekä riittävyyttä seuraavan viikon ja päivänsisäisellä aikavälillä ja joiden on katettava vähintään seuraavat näkökohdat:
  - a) epävarmuustekijät kuten siirtokapasiteetin tai voimalan käyttökeskeytyksen todennäköisyys, ankarat sääolot, kysynnän vaihtelu ja uusiutuvia energialähteitä hyödyntävän energiantuotannon vaihtelu;
  - b) kriittisen tilanteen todennäköisyys;
  - c) samanaikaisen kriisitilanteen todennäköisyys.

Menetelmiin on sisällyttävä todennäköisyyspohjainen lähestymistapa ja niissä on otettava huomioon alueellinen ja koko unionin laajuinen toimintaympäristö, mahdollisuuksien mukaan myös unionin synkronialueisiin kuuluvat EU:n ulkopuoliset maat.

2. Ennen ehdotettujen menetelmien esittämistä Sähkö-ENTSON on kuultava vähintään toimialaa ja kuluttajia, jakeluverkonhaltijoita, kansallisia sääntelyviranomaisia ja muita kansallisia viranomaisia. Sähkö-ENTSON on otettava kuulemisen tulokset asianmukaisesti huomioon.
3. Viraston on hyväksyttävä menetelmiä koskeva ehdotus tai muutettava sitä kahden kuukauden kuluessa ehdotuksen vastaanottamisesta. Jos virasto muuttaa ehdotusta, sen on kuultava Sähkö-ENTSOa ennen kuin se hyväksyy muutetun version ja sen jälkeen julkaistava se verkkosivustollaan.
4. Sähkö-ENTSON on ajantasaistettava ja kehitettävä menetelmiä säännöllisesti ja 1–3 kohdan mukaisesti. Virasto tai komissio voi pyytää tällaista ajantasaistamista tai kehittämistä esittämällä asianmukaiset perustelut. Sähkö-ENTSON on esitettävä virastolle luonnos ehdotetuiksi muutoksiksi kuuden kuukauden kuluessa pyynnöstä. Viraston on kahden kuukauden kuluessa luonnoksen vastaanottamisesta muutettava sitä tai hyväksyttävä se ja julkaistava se verkkosivustollaan.

9 artikla

Lyhyen aikavälin riittävyyden arvioiminen

1. Kaikki lyhyen aikavälin riittävyyden arvioinnit on tehtävä 8 artiklan mukaisesti laadittuja menetelmiä noudattaen.
2. Sähkö-ENTSON on tuotettava kausittaiset riittävyyssnäkyt 8 artiklan mukaisesti laadittuja menetelmiä noudattaen. Sen on julkaistava tulokset talvinäkymien osalta viimeistään kunkin vuoden 1 päivänä joulukuuta ja kesänäkymien osalta viimeistään 1 päivänä kesäkuuta. Se voi siirtää näkyymiin liittyviä tehtäviä alueellisille käyttökeskuksille. Sen on esitettävä näkyvät sähköalan koordinoitiryhmälle, joka voi tarvittaessa antaa tuloksista suosituksia.

3. Alueellisten käyttökeskusten on toteutettava oman alueensa osalta arviot, jotka koskevat riittävyyttä seuraavan viikon ja päivänsisäisellä aikavälillä, noudattaen 8 artiklan mukaisesti hyväksytyjä menetelmiä.

III LUKU

RISKEIHINVARAUTUMISSUUNNITELMAT

10 artikla

Riskeihinvarautumissuunnitelmien laatiminen

1. Kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on laadittava 6 ja 7 artiklan mukaisesti yksilöityjen alueellisten ja kansallisten sähkökriisiskenaarioiden perusteella suunnitelma riskeihin varautumiseksi, kuultuaan sitä varten sähkö- ja kaasuyhtiöitä, sähkön kotitalous- ja teollisuusasiakkaiden etujärjestöjä ja kansallista sääntelyviranomaista (jos se ei ole toimivaltainen viranomainen).
2. Suunnitelmaan on sisällyttävä 11 artiklassa määritellyt kansalliset toimenpiteet ja 12 artiklassa määritellyt alueelliset toimenpiteet. Kaikkien toimenpiteiden, joita suunnitellaan tai toteutetaan sähkökriisitilanteiden ehkäisemiseksi, niihin varautumiseksi ja niiden rajoittamiseksi, on oltava kaikilta osin sähkönsisämarkkinoita ja verkon käyttöä koskevien sääntöjen mukaisia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 15 artiklan soveltamista. Niiden on oltava selkeästi määriteltyjä, läpinäkyviä, oikeasuhteisia ja syrjimättömiä.
3. Suunnitelma on laadittava liitteessä esitetyn mallin mukaisesti. Komissiolle siirretään valta antaa 19 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan kyseistä mallia.
4. Ennen suunnitelman hyväksymistä toimivaltaisen viranomaisen on annettava sen luonnos kommentoitavaksi kyseessä olevan alueen muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja sähköalan koordinoitiryhmälle.
5. Alueen muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja sähköalan koordinoitiryhmän on tutkittava suunnitelman luonnos ja esitettävä mahdolliset suosituksensa kolmen kuukauden kuluessa luonnoksen esittämisestä.
6. Asianomaisen jäsenvaltion on hyväksyttävä suunnitelma kuuden kuukauden kuluessa sen luonnoksen esittämisestä, ottaen asianmukaisesti huomioon kuulemisen tulokset sekä muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja sähköalan koordinoitiryhmän suositukset. Sen on toimitettava hyväksytty suunnitelma viipymättä sähköalan koordinoitiryhmälle.
7. Jäsenvaltioiden on julkistettava suunnitelmat, mutta varmistettava arkaluontoisten tietojen luottamuksellisuus, erityisesti koskien toimenpiteitä, jotka liittyvät vihamielisten hyökkäysten ehkäisemiseen ja rajoittamiseen.
8. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä ja julkaistava ensimmäinen suunnitelma viimeistään *[julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä: kaksi vuotta tämän asetuksen*

voimaantulosta]. Niiden on ajantasaistettava ne joka kolmas vuosi, elleivät olosuhteet edellytä useammin toistuvaa ajantasaistamista.

11 artikla

Riskeihinvarautumistasuunnitelmaan sisältyvät kansalliset toimenpiteet

1. Kussakin suunnitelmassa on esitettävä suunnitellut tai toteutetut toimenpiteet 6 ja 7 artiklan mukaisesti yksilöityjen sähkökriisitilanteiden ehkäisemiseksi, niihin varautumiseksi ja niiden rajoittamiseksi. Siinä on vähintään:
  - a) oltava yhteenveto asianomaisten jäsenvaltioiden ja alueen osalta 6 ja 7 artiklan mukaisesti määritellyistä sähkökriisiskenaarioista;
  - b) vahvistettava toimivaltaisen viranomaisen asema ja vastuualueet;
  - c) kuvailtava toimenpiteet 6 ja 7 artiklan mukaisesti yksilöityihin riskeihin varautumiseksi ja niiden ehkäisemiseksi;
  - d) nimettävä kansallinen kriisijohtaja tai kriisijohtoryhmä ja määriteltävä sen tehtävät;
  - e) vahvistettava yksityiskohtaiset menettelyt, joita noudatetaan sähkökriisitilanteissa, mukaan lukien vastaavat tiedonkulkua koskevat järjestelyt;
  - f) kuvailtava markkinapohjaisten toimenpiteiden käyttö sähkökriisitilanteiden hallitsemiseksi;
  - g) yksilöitävä mahdolliset muut kuin markkinatoimenpiteet sähkökriisitilanteita varten, täsmentäen niiden täytäntöönpanon käynnistysolosuhteet, edellytykset ja menettelyt, sekä ilmoitettava, miten ne vastaavat 15 artiklassa säädettyjä vaatimuksia;
  - h) esitettävä yksityiskohtainen kuormituksenirrotussuunnitelma, jossa täsmennetään, milloin ja missä olosuhteissa kuormia irrotetaan sekä irrotettavia kuormia koskevat arvot. Suunnitelmassa on täsmennettävä, mitkä sähkön käyttäjäryhmät on erityisesti suojattava irtikytkemiseltä, sekä perusteltava tällainen suojelun tarve, ottaen erityisesti huomioon yleinen ja henkilökohtainen turvallisuus;
  - i) kuvailtava mekanismit, joilla tiedotetaan yleisölle mahdollisesta sähkökriisistä.
2. Kaikissa kansallisissa toimenpiteissä on otettava täysimääräisesti huomioon 12 artiklan mukaisesti sovitut alueelliset toimenpiteet, ja ne eivät saa vaarantaa sähkön toimitusvarmuutta muissa jäsenvaltioissa tai koko unionissa.

12 artikla

Riskeihinvarautumistasuunnitelmaan sisältyvät alueellisesti koordinoitut toimenpiteet

1. Edellä 11 artiklassa lueteltujen toimenpiteiden lisäksi kunkin jäsenvaltion on sisällytettävä suunnitelmaan alueellisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan sellaisten

kriisitilanteiden ehkäisy ja hallinta, joilla on valtioiden rajat ylittäviä vaikutuksia. Näistä toimenpiteistä on sovittava asianomaisella alueella ja niihin on sisällyttävä vähintään:

- a) alueellisen kriisijohtajan tai kriisijohtoryhmän nimeäminen;
  - b) mekanismit tiedon jakamiseksi ja yhteistyön toteuttamiseksi alueella;
  - c) toimenpiteitä kriisin vaikutusten lieventämiseksi myös samanaikaisen kriisin tilanteessa. Näihin on sisällyttävä alueellisia kuormituksenirrotussuunnitelmia sekä keskinäiseen avunantoon liittyviä teknisiä, oikeudellisia ja taloudellisia järjestelyjä, joilla varmistetaan sähkön toimittaminen parhaalla mahdollisella tavalla sinne, missä sitä eniten tarvitaan. Tällaisissa järjestelyissä on vahvistettava muun muassa, mikä käynnistää avunannon, sen laskentakaava tai määrä, maksavat ja vastaanottavat osapuolet ja välimiesmenettelysäännöt;
  - d) menettelyt suunnitelmien vuotuisten testaamisten toteuttamiseksi.
2. Suunnitelmiin sisällytettävistä alueellisista toimenpiteistä on sovittava asianomaisen alueen jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kesken. Toimivaltaisten viranomaisten on raportoitava sähköalan koordinoitiryhmälle saavutetuista sopimuksista vähintään kahdeksan kuukautta ennen suunnitelman hyväksymisen ja ajantasaistamisen määräaika. Jos toimivaltaiset viranomaiset, joita asia koskee, eivät pääse sopimukseen, niiden on ilmoitettava komissiolle syyt tähän. Tällaisessa tapauksessa komissio voi pyytää virastoa edistämään sopimukseen pääsemistä Sähkö-ENTSOa kuullen.
3. Kunkin alueen toimivaltaisten viranomaisten on, yhteistyössä alueellisten käyttökeskusten kanssa ja ottaen toimintaan mukaan myös alan sidosryhmät, toteutettava vuosittain kriisisimulaatioita ja erityisesti testattava 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja viestintämekanismia.

IV LUKU

SÄHKÖKRIISITILANTEIDEN HALLINTA

13 artikla

Ennakkovaroitus ja kriisin julistaminen

1. Jos kausittaisesta riittävyysnäköymästä tai muusta lähteestä saadaan erityistä, vakavaa ja luotettavaa tietoa, jonka mukaan voi olla odotettavissa tapahtuma, joka todennäköisesti johtaa sähkön toimitustilanteen merkittävään heikentymiseen jossakin jäsenvaltiossa, kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilman aiheetonta viivytystä annettava ennakkovaroitus komissiolle ja sähköalan koordinoitiryhmälle. Sen on annettava tietoja tilanteen heikentymisen syistä, toteutetuista tai suunnitelluista toimenpiteistä sähkökriisin ehkäisemiseksi ja mahdollisesta muiden jäsenvaltioiden avunannon tarpeesta. Tiedoissa on ilmoitettava myös toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset sähkön sisämarkkinoihin, myös muissa jäsenvaltioissa.

2. Sähkökriisin tapahtuessa asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on julistettava sähkökriisi sekä ilmoitettava asiasta naapurijäsenvaltioille ja komissiolle ilman aiheutonta viivytystä. Sen on annettava näille tiedot sähkökriisin julistamisen syistä sekä toteutetuista ja suunnitelluista toimenpiteistä kriisin rajoittamiseksi ja siitä, tarvitaanko avunantoa muilta jäsenvaltioilta.
3. Jos tietoja ei pidetä riittävinä, komissio voi pyytää asianomaiselta jäsenvaltiolta lisätietoja.
4. Kun toimivaltainen viranomainen antaa ennakkovaroituksen tai julistaa sähkökriisin, on toteutettava riskeihinvarautumissuunnitelmassa esitetyt toimet niin täysimääräisesti kuin mahdollista.

14 artikla

Yhteistyö ja avunanto

1. Jäsenvaltioiden on toimittava ja tehtävä yhteistyötä yhteisvastuun hengessä sähkökriisitilanteiden ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi tavoitteenaan varmistaa, että sähköä voidaan toimittaa sinne, missä sitä eniten tarvitaan yleisen ja henkilökohtaisen turvallisuuden suojele huomioon ottaen.
2. Jos se on tarpeen ja mahdollista, jäsenvaltioiden on autettava toisiaan sähkökriisin ehkäisemisessä ja rajoittamisessa. Tällaisesta avunannosta annetaan korvaus.

15 artikla

Markkinasääntöjen noudattaminen

1. Toimenpiteiden, joita suunnitellaan tai toteutetaan sähkökriisitilanteiden ehkäisemiseksi tai niiden rajoittamiseksi, on oltava sähkön sisämarkkinoita ja verkon käyttöä koskevien sääntöjen mukaisia.
2. Muita kuin markkinatoimenpiteitä voidaan ottaa käyttöön kriisitilanteessa ja vain, jos kaikki markkinoiden tarjoamat vaihtoehdot on käytetty. Ne eivät saa perusteettomasti vääristää kilpailua tai sähkön sisämarkkinoiden toimintaa. Niiden on oltava tarpeellisia, oikeasuhteisia, syrjimättömiä ja tilapäisiä.
3. Toimitusrajoituksia, myös jo jaetun alueiden välisen kapasiteetin rajoittamista tai rajoituksia, jotka koskevat alueiden välisen kapasiteetin tarjoamista kapasiteetin jakamiseksi taikka suunnitelmien laatimisen rajoittamista, saa ottaa käyttöön ainoastaan [ehdotetun sähköasetuksen] sähköasetuksen 14 artiklan 2 kohdan sääntöjen ja tämän säännöksen täsmentämiseksi annettujen sääntöjen mukaisesti.

V LUKU ARVIOINTI JA SEURANTA

16 artikla **Jälkiarviointi**

1. Toimivaltaisten viranomaisten, joita asia koskee, on annettava kansallista sääntelyviranomaistaan (jos se ei ole toimivaltainen viranomaisen) kuullen sähköalan koordinoitiryhmälle ja komissiolle arviointikertomus niin pian kuin mahdollista ja viimeistään kuuden viikon kuluttua sähkökriisitilanteen julistamisesta.
2. Kertomukseen on sisällyttävä vähintään:
  - a) kuvaus kriisin käynnistäneestä tapahtumasta;
  - b) kuvaus toteutetuista ehkäisy-, varautumis- ja rajoitustoimenpiteistä sekä arvio niiden oikeasuhteisuudesta ja tehokkuudesta;
  - c) arvio toteutettujen toimenpiteiden rajat ylittävistä vaikutuksista;
  - d) selvitys avusta, jota on annettu naapurijäsenvaltioille tai muille kuin EU-maille taikka saatu näiltä;
  - e) sähkökriisin taloudelliset vaikutukset ja toteutettujen toimenpiteiden vaikutukset sähköalaan, erityisesti toimittamatta jääneen energian määrät ja manuaalisen kuormien irtikytkennän taso (mukaan lukien vapaaehtoisen ja pakotetun kuormien irtikytkennän tason vertailu);
  - f) mahdolliset parannukset tai ehdotetut parannukset riskeihinvarautumissuunnitelmaan.
3. Jos kertomuksessa annettuja tietoja ei pidetä riittävinä, sähköalan koordinoitiryhmä ja komissio voivat pyytää asianomaiselta jäsenvaltiolta lisätietoja.
4. Toimivaltaisten viranomaisten, joita asia koskee, on esitettävä arvioinnin tulokset sähköalan koordinoitiryhmälle.

17 artikla **Sähköalan koordinoitiryhmän toteuttama seuranta**

1. Muiden tässä asetuksessa vahvistettujen erityistehtävien lisäksi sähköalan koordinoitiryhmä tarkastelee seuraavia ja keskustelee niistä:
  - a) Sähkö-ENTSON laatima sähköalan kymmenvuotinen verkon kehittämissuunnitelman tulokset;
  - b) jäsenvaltioiden 10 artiklan mukaisesti hyväksymien riskeihinvarautumissuunnitelmien yhdenmukaisuus;

- c) [ehdotetun sähköasetuksen]sähköasetuksen 19 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen Sähkö-ENTSON laatimien Euroopan resurssien riittävyysarviointien tulokset;
  - d) jäsenvaltioiden suoriutuminen toimitusvarmuuden alalla ottaen huomioon vähintään Euroopan resurssien riittävyysarvioinnissa lasketut indikaattorit eli energiavajeen odotusarvo (EENS) ja tehovajeen odotusarvo (LOLE);
  - e) 9 artiklassa tarkoitettujen kausittaisten näkymien tulokset;
  - f) jäsenvaltioilta 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti saadut tiedot;
  - g) 16 artiklassa tarkoitettujen jälkiarviointien tulokset.
2. Sähköalan koordinoitiryhmä voi antaa jäsenvaltioille 1 kohdassa tarkoitetuista asioista suosituksia, jotka asianomaisten jäsenvaltioiden on otettava mahdollisimman tarkasti huomioon.

VI LUKU LOPPUSÄÄNNÖKSET

18 artikla

Yhteistyö energiayhteisön sopimuspuolten kanssa

Jäsenvaltioita ja energiayhteisön sopimuspuolia kehoitetaan tekemään läheistä yhteistyötä sähkökriisiskenaarioiden yksilöimisessä ja riskeihinvarautumissuunnitelmien laatimisessa, jotta ei toteuteta toimenpiteitä, jotka vaarantavat jäsenvaltioiden, sopimuspuolten tai unionin toimitusvarmuuden. Tältä osin energiayhteisön sopimuspuolet voivat osallistua komission kutsusta sähköalan koordinoitiryhmän työskentelyyn niitä koskevissa asioissa.

19 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetty edellytykset.
2. Siirretään komissiolle valta antaa 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä määräämättömäksi ajaksi [julkaisutoimisto: lisätään tämän asetuksen voimaantulopäivä].
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisessä toimielinten sopimuksessa³⁰ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä 10 artiklan 3 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

20 artikla
Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 2005/89/EY.

21 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

---

³⁰ EUVL L 123, 12.5.2016, s.1.